

Dosarul nr. 3ra-974/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

ÎN C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmilei Tiora,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Liudmila Tiora împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, persoane terțe ÎCS „Premier Energy” SRL și ÎCS „Premier Energy Distribution” SRL, privind constatarea nesoluționării cererii și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea de apel înaintată de avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmilei Tiora și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2018, Liudmila Tiora a înaintat o acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, persoane terțe ÎCS „Premier Energy” SRL și ÎCS „Premier Energy Distribution” SRL, succesori în drepturi ai ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL solicitând anularea răspunsului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. XXX din 18 iunie 2018; obligarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică să soluționeze cererea reclamantei cu obligarea furnizorului să preia consumatorul Liudmila Tiora în calitate de proprietar al terenului și locuinței cu nr. cadastral XXX, din satul XXX, r-nul Criuleni, cu furnizarea serviciului public de alimentare cu energie electrică (f.d.3-5).

În motivarea acțiunii a invocat că deține în proprietate terenul și locuința cu nr. cadastral XXX situate în satul XXX, r-nul Criuleni, care fac parte din ÎP „Agroorgtehnica” și ea este membru al acestei întovărășiri pomicole.

A comunicat că realmente ÎP „Agroorgtehnica” nu există, nefiind înregistrată legal, iar prestarea serviciului de furnizare a energiei electrice se efectuează prin

intermediul unui NLC comun cu nr. XXX, din care motiv, la 11 mai 2018 a depus cerere la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, solicitând a se acționa potrivit art.73 din Legea nr.107 din 27.05.2016, cu privire la energia electrică și să contribuie la încheierea contractului individual de furnizare a energiei electrice.

A menționat că prin răspunsul nr. XXX din 18 iunie 2018, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a respins cererea reclamantei, fiind concluzionat că subsemnata, alături de alți vecini, este subconsumator și nu consumator final de energie electrică, nefiindu-i aplicabile prevederile art.73 din Legea nr.107 din 27.05.2016.

A susținut că, prin răspunsul oferit pârâtul a neglijat faptul că la moment ÎP „Agroorgtehnica” nu există, nefiind nici înregistrată legal, iar trimiterea la această entitate inexistentă este la fel de ilegală ca și perpetuarea situației de incertitudine și vid juridic în care s-a pomenit subsemnata, cu referire la speța dată.

Consideră că nu este obligată legal să se organizeze cu vecinii săi și să transmită bunuri, rețele electrice, de la balanța ÎP „Agroorgtehnica”, care nu există, în folosul ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, iar inacțiunea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de a contribui la soluționarea problemei abordate este una ilegală. De competența Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică este să vegheze respectarea drepturilor consumatorului de energie electrică.

Prin hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Liudmila Tiora împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, persoane terțe ÎCS „Premier Energy” SRL și ÎCS „Premier Energy Distribution” SRL, privind constatarea nesoluționării cererii și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, ca neîntemeiată.

La 06 iulie 2020, avocatul Viorel Chetrușca, în interesele Liudmilei Tiora a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 26 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.122), iar la 10 august 2020 avocatul Viorel Chetrușca, în interesele Liudmilei Tiora a depus o cerere de apel completat (f.d.140).

Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmilei Tiora și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În consolidarea soluției prima instanță și instanța de apel au reținut că Liudmila Tiora este proprietarul terenului cu nr. cadastral XXX, precum și a construcției cu nr. cadastral XXX, situate în r-nul Criuleni, satul XXX. Terenul și construcția fac parte din ÎP „Agroorgtehnica”. La 26 decembrie 2017 reclamanta a înaintat cerere ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL prin care a solicitat încheierea contractului individual de prestare a serviciului de furnizare a energiei electrice la locația cu nr. cadastral XXX, cu comunicarea procedurii și actelor necesare de a fi prezentate pentru a încheia contractul. Reclamanta a solicitat înregistrarea unui NLC

individual pentru care să fie responsabilă ca și consumator individual, cu indicarea faptului că deține calitatea de membru al ÎP „Agroorgtehnica” din satul XXX, r-nul Criuleni.

Prin răspunsul din 03 ianuarie 2018, furnizorul a informat reclamanta că încheierea contractelor individuale de furnizare a energiei electrice cu membrii întovărășirii pomicole poate avea loc doar în baza Avizului de racordare, pentru eliberarea căruia sunt necesare un set prestabilit de acte.

Instanțele au mai reținut că, la 28 martie 2018 operatorul de rețea ÎCS „Gaz Natural Fenosa” SRL a eliberat ÎP „Agroorgtehnica” Avizul de racordare, în care se includ cerințele necesare a fi îndeplinite de către întovărășire, în scopul transmiterii rețelelor în proprietatea operatorului și, respectiv, cu ulterioara posibilitate de a încheia contracte individuale de furnizare a energiei electrice cu membrii acesteia. La 03 aprilie .2018, Liudmila Tiora a expediat în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și ÎCS „Red Union Fenosa” SA, cerere prin care a solicitat acces la informație, încheierea contractului individual de prestare a serviciului de furnizare a energiei electrice, punctând asupra faptului că ÎP „Agroorgtehnica” nu există ca entitate juridică înregistrată. La 11 aprilie 2018, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a expediat în adresa furnizorului o interpelare prin care a solicitat asistență în soluționarea petiției parvenite de la consumator, cu prezentarea punctului de vedere asupra problemelor invocate (f.d.32-33).

Prin răspunsul nr.0503/29430 din 27 aprilie 2018, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a informat Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică că perfectarea contractelor individuale concomitent cu toți membrii întovărășirii pomicole poate fi efectuată după transmiterea instalațiilor electrice cu titlu gratuit operatorului de rețea (f.d.34).

Agenția, prin răspunsul din 27 aprilie 2018, a informat petiționarul despre necesitatea îndeplinirii cerințelor avizului de racordare eliberat ÎP „Agroorgtehnica” (f.d.35).

Prin petiția repetată din 11 mai 2018, adresată Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Liudmila Tiora a formulat pretenții și argumente similare petiției depuse anterior, iar prin răspunsul nr.XXX din 18 iunie 2018, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a informat reclamanta că potrivit legislației, membrii ÎP „Agroorgtehnica” au calitatea de subconsumatori și nu de consumatori finali, reiterând în mod repetat circumstanțele de drept care confirmă necesitatea îndeplinirii cerințelor avizului de racordare eliberat solicitantului (f.d.8,9).

Curtea de Apel Chișinău a conchis că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin de către instanța de fond, or întovărășirile pomicole sunt înregistrate de autoritatea publică locală și sunt la evidența inspectoratul fiscal teritorial de stat. Potrivit cererii din 26 decembrie 2017 adresată ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (f.d.28) rezultă că, apelanta-reclamantă a recunoscut că este membru al ÎP „Agroorgtehnica”, iar alte careva probe eliberate de autoritatea publică locală, care să confirme că ÎP

„Agroorgtehnica” nu este înregistrată pe teritoriul satului XXX, r-nul Criuleni, nu s-au prezentat.

Astfel, Completul de judecată a accentuat că, în condițiile în care Liudmila Tiora deține imobilul în întovărășirea pomicolă, iar procedura de încheiere a contractului direct de furnizare a energiei electrice cu furnizorul este cea prevăzută de normele legale, atunci este imposibil de a încheia direct cu furnizorul contractul de furnizare a energiei electrice, în situația în care rețelele electrice nu sunt transmise în proprietatea operatorului de sistem, iar anticipat transmiterii, întovărășirea pomicolă urmează să execute cerințele avizului de racordare, cu respectarea condițiilor stabilite de actele normative.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a stabilit că argumentele expuse de către apelant sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată și în corespundere cu normele legale.

La 24 iunie 2021, avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmilei Tiora a depus recurs prin care a solicitat casarea deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea.

La 05 august 2018, avocatul Viorel Chetrușcă a depus recurs motivat.

În susținerea cererii de recurs a reiterat argumentele expuse la examinarea cauzei în fond și în ordin de apel.

A menționat că prima instanță a pus în sarcina reclamantei condiții improprii, care nu sunt opozabile ca și responsabilitate reclamantei și care evident, obiectiv nu are nici o posibilitate reală și efectivă să pună în aplicare procedurile și acțiunile sugerate de prima instanță. O dată ce ÎP „Agroorgtehnica” nu există și nu este menționată în Registrul de stat al întreprinderilor, iar informația din Cadastru nu este sursă legală de informare, orice mențiune despre ÎP „Agroorgtehnica” este incorectă.

S-a invocat și faptul că situația litigioasă nu a apărut din vina reclamantei. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este autoritatea de stat competentă să găsească soluții legale și efective, nu formale, abuzive și imposibil de realizat pentru reclamantă. Starea de fapt presupune cert existența raportului pretins de reclamantă, care doar rămâne a fi perfectat corespunzător, fără implicări de costuri și de condiții tehnice speciale.

A subliniat că instanța de judecată rămâne acea autoritate împuternicită să asigure, în cadrul unui proces echitabil, adoptarea unui act efectiv, care ar soluționa finalmente speța. Prima instanță a eșuat în această sarcină. Instanța de apel era obligată să restabilească legalitatea și echitatea în acest caz, prin admiterea apelului și a pretențiilor reclamantei.

Recurenta, prin intermediul avocatului a indicat că absolut neîntemeiat și arbitrar, instanța de apel a preluat ideile primei instanțe, făcând accent pe faptul că relațiile dintre consumatorul Liudmila Tiora și furnizorul serviciilor de electrificare se realizează prin intermediul ÎP „Agroorgtehnica” și așa trebuie să continue, iar

dacă se dorește o schimbare, în vederea contractării individuale, reclamanta ar trebui să convingă ÎP „Agroorgtehnica” să execute condițiile Avizului de racordare din 28 martie 2018 și să transmită gratuit rețelele de referință în gestiunea furnizorilor de servicii. Prin aceste concluzii nici instanța de apel, nici cea de fond, nu au asigurat un proces echitabil pentru reclamantă.

Totodată a comunicat că Liudmila Tiora s-a adresat către IP „Agenția Servicii Publice” cu o cerere, prin care a solicitat să-i fie oferite informații despre Întovărășirea Pomicolă „Agroorgtehnica”. Prin răspunsul nr. 337 din 25 iulie 2018 IP „Agenția Servicii Publice” Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept a comunicat Liudmillei Tiora că ÎP „Agroorgtehnica” nu figurează înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice, totodată nu sunt informații cu privire la reorganizarea sau lichidarea întreprinderii. ”

Apreciază că concluziile instanței de fond și ale instanței de apel sunt contradictorii circumstanțelor cauzei, fiind rezultate din neglijarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unor soluții greșite în acest caz.

În conformitate cu art.244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 mai 2021. La 24 iunie 2021, avocatul Viorel Chetrușca, în interesele Liudmillei Tiora a declarat recurs împotriva deciziei din 25 mai 2021, a Curții de Apel Chișinău (f.d.189-191,192verso). Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de avocatul Viorel Chetrușca la 22 iulie 2021 (f.d.195), iar la 05 august 2021 a fost depus recurs motivat (f.d. 196-199verso). Astfel, recursul depus la 24 iunie 2021 și motivarea recursului prezentată la 05 august 2021, sunt în termen.

La 27 octombrie 2021, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea soluțiilor instanței de apel și instanței de fond.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmillei Tiora, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art.246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că

admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de

totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmillei Tiora.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către avocatul Viorel Chetrușcă, în interesele Liudmillei Tiora se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron